

KRĪZES VADĪBAS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

Nr. 2

2023.gada 21.martā

Sēdi vada:

Ministru prezidents,

Krīzes vadības padomes priekšsēdētājs

- A.K.Kariņš

Sēdē piedalās:

Iekšlietu ministrs

- M.Kučinskis

Satiksmes ministrs

- J.Vitenbergs

Ekonomikas ministre

- I.Indriksone

Finanšu ministrs

- A.Ašeradens

Sēdē nepiedalās:

Aizsardzības ministre

- I.Mūrniece

Ārlietu ministrs

- E.Rinkēvičs

Veselības ministre

- L.Meņģelsone

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

- M.Sprindžuks

Tieslietu ministre

- I.Lībiņa-Egnere

Ar padomdevēja tiesībām sēdē piedalās:

Krīzes vadības padomes sekretariāta vadītāja pienākumu izpildītājs

- K.Druvaskalns

Zemkopības ministrs

- D.Šmits

Ministru prezidenta biroja vadītāja

- I.Zīberga

Ministru prezidenta padomnieks

- M.Cepurītis

Valsts kancelejas direktors

- J.Citskovskis

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

- J.Garisons

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs

- A.Pelšs

Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

- E.Valantis

Finanšu ministrijas valsts sekretāre

- B.Bāne

Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs

- D.Trofimovs

Satiksmes ministrijas valsts sekretāre

- I.Stepanova

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs

- E.Balševics

Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietnieks

- K.Cirsis

Tieslietu ministrijas valsts sekretārs

- M.Papsujevičs

Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktors

- A.Ozols

Valsts meža dienesta Meža un vides aizsardzības daļas vadītājs

- A.Purs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas

Dabas aizsardzības departamenta direktore

- D.Vikaste

Pasaules dabas fonda direktors	- J.Rozītis
Meža īpašnieku biedrības valdes priekšsēdētājs	- A.Muižnieks
SIA Rīgas meži valdes loceklis	- J.Ģermanis
A/S Latvijas valsts meži Mežkopības izpilddirektors	- M.Gūtmanis

Sēdi sāk 21.03.2023. plkst.09.00

1.§

Informācija par iespējamiem turpmākās rīcības scenārijiem vērtīgo egļu mežaudžu aizsardzībai un egļu astoņzobu mizgrauža izraisītās negatīvās ietekmes uz vērtīgo egļu mežaudžu saglabāšanu un koksnes kvalitāti samazināšanai

(A.K.Kariņš, D.Šmits, A.Ozols, I.Indriksone, M.Kučinskis, A.Ašeradens, J.Vitenbergs, J.Rozītis, A.Muižnieks, D.Vilkaste, A.Purs, K.Druvaskalns)

1. Pieņemt zināšanai Zemkopības ministrijas sniegto informāciju par aktuālo situāciju ar egļu astoņzobu mizgrauža izraisītajiem bojājumiem egļu mežaudzēs Latvijā, kā arī prognozēto mizgrauža aktivitāti 2023.gadā, potenciālo apdraudējumu un iespējamajām negatīvajām sekām.

2. Pieņemt zināšanai Zemkopības ministrijas piedāvāto ārkārtējās situācijas konceptuālo piedāvājumu, kas sagatavots pēc Valsts meža dienesta iniciatīvas, sadarbībā ar Zemkopības ministriju un balstoties uz Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" mežsaimniecības un biotisko riska faktoru monitoringa rezultātiem un LVMI "Silava" 2005.gada pētījumu "Egļu astoņzobu mizgrauža apkarošanas metožu izvēles rekomendācijas".

3. Pieņemt zināšanai, ka Krīzes vadības padomes locekļi un ministri vienojās:

3.1. ārkārtējā situācija tiek izsludināta uz trīs mēnešiem no 2023.gada 1.aprīļa līdz 2023.gada 30.jūnijam apdraudētajās valsts administratīvajās teritorijās;

3.2. tiek noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi un aizsardzības pasākumi mežaudzēm, kvalificējot tās kā vērtīgās egļu mežaudzes, kas vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

- egles sastāva koeficients mežaudzes formulā ir vismaz 7;
- egles pirmā stāva koku vidējais caurmērs ir vismaz 20 centimetri;
- mežaudzes krāja ir vismaz 240 kubikmetru uz hektāra;
- mežaudzes platība ir vismaz 0,5 hektāri;
- mežaudzē nav spēkā esošs apliecinājums koku ciršanai galvenajā cirtē;
- mežaudzē nav izsniegts apliecinājums koku ciršanai sanitārajā cirtē (bojājuma cēlonis – mizgrauzis) no 2021.gada 1.janvāra.

3.3. tiek paredzēts piemērot saimnieciskās darbības ierobežojumus un aizsardzības pasākumus vērtīgajās egļu mežaudzēs, pasākumus piemērojot šādi definētās vērtīgo egļu mežaudžu zonās:

- A zona, kurā ietilpst vērtīgā egļu mežaudze;

- B zona, kurā ietilpst skujkoku mežaudzes¹ 100 metru attālumā no vērtīgās egļu mežaudzes nogabala ārējās robežas;
- C zona, kurā ietilpst egļu mežaudzes² 101 – 500 metru attālumā no vērtīgās egļu mežaudzes nogabala ārējās robežas.

3.4. tiek noteikti šādi konkrēti saimnieciskās darbības ierobežojumi konkrētās vērtīgo egļu mežaudžu zonās:

- aizliegt koku ciršanu A un B zonā, izņemot mizgrauža svaigi invadētus kokus³, ko piemēro kā aizsardzības pasākumu ārkārtējās situācijas laikā;
- C zonā:
 - aizliegt koku ciršanu kopšanas un izlases cirtē;
 - aizliegt koku ciršanu kailcirtē un rekonstruktīvā cirtē platībā, kas mazāka par 0,8 hektāriem.

3.5. tiek noteikti šādi konkrēti vērtīgo egļu mežaudžu aizsardzības pasākumi konkrētās vērtīgo egļu mežaudžu zonās:

- A, B, un C zonās, saņemot Valsts meža dienesta sanitāro atzinumu, vērtīgo egļu mežaudžu aizsardzības interesēs, atļaut cirst mizgrauža svaigi invadētus kokus sanitārajā vienlaidus cirtē, ja vienlaicīgi:
 - mizgraužu svaigi invadēto koku skaits ir vismaz 10 koki uz 1 hektāru vai uz nogabalu, ja nogabals ir mazāks par 1 hektāru;
 - cērtamā vienlaidus platība ir vismaz 0,8 hektāri vai mežaudzi cērt pa nogabala ārējām robežām, ja nogabals mazāks par 0,8 hektāriem.
- no 2023.gada 1.maija līdz 2023.gada 30.jūnijam skujkoku izcirtumos, kur koku ciršana veikta, sākot no 2023.gada 1.janvāra, ja platība pārsniedz 0,8 hektārus un izcirtums izveidots A, B un C zonā, izvietot feromonu slazdus un nodrošināt to ekspluatāciju:
 - valsts īpašumā esošajos mežos – meža apsaimniekotājam;
 - Rīgas pašvaldības īpašumā esošajos mežos – meža apsaimniekotājam;
 - pārējos mežos – Valsts meža dienestam.
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kuru funkcionālajā zonā ir atļauta sanitārā cirte saskaņā ar Valsts meža dienesta sanitāro atzinumu un tajā ietilpst A, B un C zonas, mizgraužu svaigi invadētās egles atļauts cirst sanitārajā vienlaidus cirtē, saglabājot visus augtspējīgos citu koku sugu kokus. Gaujas nacionālajā parkā un Ķemeru nacionālajā parkā iesniegumam koku ciršanas apliecinājuma saņemšanai koku ciršanai sanitārajā vienlaidus cirtē, nav jāsaņem un jāpievieno informācija par dabā iezīmētajiem izcērtamajiem kokiem.

3.6. tiek noteikts, ka ārkārtējās situācijas laikā:

¹ Skujkoku mežaudze – mežaudze, kurā sastāva koeficients mežaudzes formulā priede un egle skaitot kopā ir vismaz 3, skujkoku pirmā stāva koku caurmērs ir vismaz 20 centimetri.

² Egļu mežaudze – mežaudze, kurā egle ir valdošā koku suga un egles caurmērs ir vismaz 20 centimetri.

³ Mizgrauža svaigi invadēti koki – egles ar zaļām skujām un svaigiem 1 milimetru lieliem caurumiem – ieskrējām koka stumbrā, kur pie koka sakņu kakla ir sakrājušies brūni mizas milti vai egles ar zaļām skujām un daļēji nolobījušos mizu.

- Valsts meža dienests Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumu Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" (turpmāk – noteikumi Nr.935) 82.punktā noteikto apliecinājumu koku ciršanas veikšanai sanitārajā vienlaidus cirtē, ja iesniegums koku ciršanas apliecinājuma saņemšanai iesniegts ar mērķi izcirst kokus iepriekš minētā aizsardzības pasākuma ietvaros, izsniedz piecu darba dienu laikā no iesnieguma apliecinājuma koku ciršanas veikšanai saņemšanas;
 - noteikumu Nr.935 84.punktā noteiktais apliecinājuma derīguma termiņš, ja apliecinājums izsniegts koku ciršanai iepriekš minētā aizsardzības pasākuma ietvaros, ir divi mēneši no lēmuma pieņemšanas brīža;
 - ja A, B un C zonā ir spēkā esošs apliecinājums koku ciršanai un koku ciršana ārkārtējās situācijas laikā ir aizliegta, Valsts meža dienests:
 - aptur apliecinājuma darbību uz ārkārtējās situācijas laiku;
 - 10 dienu laikā pēc rīkojuma par ārkārtējās situācijas izsludināšanu spēkā stāšanās izdod lēmumu par apliecinājuma koku ciršanai darbības apturēšanu uz ārkārtējās situācijas laiku un par to informē meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju.
4. Ņemot vērā šā protokola 3.punktā panākto vienošanos, Zemkopības ministrijai sadarbībā ar Tieslietu ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un Finanšu ministriju līdz 2023.gada 28.martam sagatavot Ministra kabineta rīkojuma “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” projektu izskatīšanai Ministru kabineta sēdē.
5. Zemkopības ministrijai līdz 2023.gada 30.maijam sagatavot un noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā nepieciešamos grozījumus tiesību aktos, kas nodrošina plānotu, sistemātisku un preventīvu regulējumu un ļauj novērst, pārvarēt un likvidēt iespējamās apdraudējuma sekas, kas saistīta ar augiem kaitīgu organismu izplatīšanos.

2.§
Citi jautājumi.
(A.K.Kariņš)

Sēdi slēdz 21.03.2023. plkst.09.45

Krīzes vadības padomes
priekšsēdētājs

A.K.Kariņš

Krīzes vadības padomes sekretariāta
vadītāja pienākumu izpildītājs

K.Druvaskalns